



# Rapport

Rapport betreffende een klacht over het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen uit Rotterdam.

**Datum: 16 februari 2012**

**Rapportnummer: 2012/021**

## Bevindingen

### Algemeen

1. Verzoekster en haar ex-echtgenoot zijn in 2007 gescheiden en werd er een echtscheidingsconvenant overeengekomen over onder meer de kinderalimentatie. De verplichting van haar ex-echtgenoot om partneralimentatie te betalen werd vastgelegd in een afzonderlijke alimentatieovereenkomst. In de loop van de tijd ontstond discussie over de alimentatieverplichting van haar ex-echtgenoot. Dit heeft onder meer geleid tot een eerste inningsverzoek van verzoekster aan het LBIO in 2010. Voordat het LBIO toen had besloten of het op grond van de tussen partijen gesloten alimentatieovereenkomst gerechtigd was de inning over te nemen, verzocht verzoekster het LBIO zijn bemoeienis te staken. Zij had zich namelijk tot de rechter gewend met het verzoek zich over de alimentatieverplichting uit te laten. Op 16 maart 2011 bepaalde de rechter ten aanzien van de kinderalimentatie het volgende:

"De rechtbank (...) wijzigt de in het gewaarmerkte echtscheidingsconvenant van 18 september 2007 die in de beschikking van deze rechtbank van 17 september 2007 aan de man ten behoeve van de minderjarige X. overeengekomen alimentatieverplichting; bepaalt, uitvoerbaar bij voorraad, de door de man aan de vrouw te betalen alimentatie ten behoeve van die minderjarige X. met ingang van 1 juli 2010 op € 300 (driehonderd euro) per maand, bij vooruitbetaling te voldoen; wijzigt de in het gewaarmerkte echtscheidingsconvenant van 18 september 2007 die in de beschikking van deze rechtbank van 17 september 2007 aan de vrouw ten behoeve van de minderjarige Y. overeengekomen alimentatieverplichting; bepaalt, uitvoerbaar bij voorraad, de door de vrouw aan de gezamenlijke rekening te betalen alimentatie ten behoeve van die minderjarige Y. met ingang van 1 juli 2010 op nihil."

2. Haar ex-echtgenoot heeft hiertegen hoger beroep aangetekend. Omdat haar ex-echtgenoot volgens verzoekster niet aan de door de rechter bepaalde alimentatieverplichting voldeed, nam het LBIO in juni 2011 op haar verzoek de inning van de kinderalimentatie over. In dat kader legde het LBIO beslag op het loon van haar ex-echtgenoot.

3. Per brief van 14 juli 2011 liet het LBIO verzoekster vervolgens weten dat haar ex-echtgenoot gemotiveerd bezwaar had gemaakt tegen de hoogte van het gelegde loonbeslag. Daarom had het LBIO de werkgever van haar ex-echtgenoot gevraagd het loonbeslag op te schorten. Het LBIO had verder besloten het beslag ook voorlopig niet te effectueren omdat haar ex-echtgenoot een gemotiveerd verzoekschrift tot wijziging c.q. nihilstelling van zowel de kinder- als de partneralimentatie bij de rechter had ingediend. Bovendien had hij tegen de uitspraak van de rechter van 16 maart 2011 hoger beroep ingesteld waarin hij onder andere aanvoerde dat sprake was van een wijziging in zijn financiële omstandigheden. Ook had hij verzocht om een bijdrage aan kinderalimentatie

van verzoekster. Hij had volgens het LBIO daarmee aannemelijk gemaakt dat er nauwelijks beslag kon worden gelegd op zijn inkomen en gedreigd met een kort geding als het beslag zou worden doorgezet. Het LBIO schatte in dat de rechter tot een verbod op het beslag zou oordelen omdat er door haar ex-echtgenoot twee gerechtelijke procedures in gang waren gezet waarin hij betoogde niet in staat te zijn te voldoen aan de opgelegde alimentatieverplichting. Het LBIO verwachtte dat de rechter de alimentatieverplichting van haar ex-echtgenoot zou verminderen. Na de gerechtelijke procedures beloofde het LBIO de zaak weer op te pakken.

4. Daarop verzocht verzoekster het LBIO per direct het dossier aan haar te retourneren. Het LBIO vatte dit op als een verzoek om de inning te beëindigen en het dossier te sluiten en besloot haar ter wille te zijn. Verzoekster reageerde daarop door aan te geven dat het LBIO niet kundig handelde en ondanks de rechterlijke uitspraak die uitvoerbaar bij voorraad was verklaard, weigerde tot inning over te gaan. Zij zag zich dan ook genoodzaakt andere stappen te ondernemen. Ook verzocht zij het LBIO de inning te beëindigen, hetgeen het LBIO op 19 juli 2011 uiteindelijk ook deed.

#### Klachtbehandeling door het LBIO

5. Verzoekster liet het LBIO op 19 juli 2011 weten het niet eens te zijn met de handelwijze van het LBIO en daarover een klacht te hebben. Zij gaf daarbij onder andere aan niet te begrijpen op grond waarvan het LBIO had besloten de inning op te schorten nu de rechter zijn uitspraak uitvoerbaar bij voorraad had verklaard en het door haar ex-echtgenoot ingestelde hoger beroep dus geen schorsende werking had. Ze gaf verder aan dat de door haar ex-echtgenoot verzochte wijziging van de rechterlijke uitspraak betrekking zou hebben op de toekomst. Ook gaf zij aan het opmerkelijk te vinden dat het LBIO in zijn eerdere berichten had aangegeven dat er geen andere inkomsten van haar ex-echtgenoot bekend waren. Het is toch juist aan het LBIO dit aan het licht te brengen en hierop actie te ondernemen, aldus verzoekster.

6. In directe reactie hierop, per e-mail, verklaarde het LBIO de klacht van verzoekster ongegrond. Alle gebeurtenissen in het dossier in hun context bezien was voor het LBIO redenen in deze zaak uiterste zorgvuldigheid te betrachten. Daarom was ervoor gekozen de uitspraak af te wachten. Het feit dat haar ex-echtgenoot had gezegd dat er 2.200 stukken waren ingebracht in de alimentatieprocedure bevestigde volgens het LBIO de complexiteit van de zaak.

#### Klacht bij de Nationale ombudsman

7. Omdat verzoekster niet tevreden was met de ongegrondverklaring van haar klacht, wendde zij zich vervolgens tot de Nationale ombudsman met het verzoek een onderzoek naar haar klacht in te stellen. De klacht werd als volgt geformuleerd:

Verzoekster klaagt erover dat het LBIO op basis van eigen afwegingen, zonder haar instemming en zonder te zoeken naar andere verhaalsmogelijkheden op 14 juli 2011 heeft besloten de overname van de inning van de alimentatie op te schorten en daartoe het beslag op het loon en vakantiegeld van haar ex-echtgenoot ongedaan heeft gemaakt. Daarmee is het LBIO volgens verzoekster voorbij gegaan aan de rechterlijke uitspraak van 16 maart 2011.

#### Visie verzoekster

8. Verzoekster liet de Nationale ombudsman weten dat de argumenten van het LBIO geen reden vormde de beslaglegging op het loon en vakantiegeld van haar ex-echtgenoot te staken. Zij had als opdrachtgever van het LBIO een rechterlijke uitspraak in handen, uitvoerbaar bij voorraad verklaard, op basis waarvan het LBIO de alimentatie moest innen. De rechterlijke uitspraak met betrekking tot de kinderalimentatie had betrekking op de periode vanaf 1 juli 2010. Het ingediende wijzigingsverzoek van haar ex-echtgenoot had betrekking op de periode vanaf 1 april 2011. Afgezien van wat de rechter op het wijzigingsverzoek zou beslissen, bestond er dus in elk geval over de periode van 1 juli 2010 tot 1 april 2011 een betalingsachterstand die door het LBIO geïnd diende te worden. Verzoekster had in maart 2011 de rechter bewust verzocht de uitspraak uitvoerbaar bij voorraad te verklaren omdat het verleden had uitgewezen dat haar ex-echtgenoot er alles aan deed om te voorkomen dat hij haar moest gaan betalen. Verzoekster heeft het LBIO ook laten weten dat haar ex-echtgenoot er alles aan zou gaan doen om het beslag tegen te werken. Zij vindt het vreemd dat het LBIO alleen stelt niet op de hoogte te zijn geweest van andere inkomsten van haar ex-echtgenoot - en daar dus ook geen rekening mee te hebben kunnen houden -, "het is toch hun taak om deze te achterhalen?"

#### Visie LBIO

9. Het LBIO is van mening dat alle feiten en omstandigheden in het dossier aanleiding hebben gegeven om, op het moment dat haar ex-echtgenoot daarom vroeg, de inning op te schorten. Het LBIO spreekt de stelling van verzoekster tegen, als zou het zich hebben laten intimideren door de dreiging met een kort geding door haar ex-echtgenoot. Het LBIO vreest deze niet, het voert ze wel vaker. Hoewel de uitspraak van de rechtbank uitvoerbaar bij voorraad was verklaard, was het LBIO ook verplicht om een zorgvuldige afweging te maken over de feiten en gebeurtenissen in het dossier, ook al had verzoekster hen laten weten dat haar ex-echtgenoot er alles aan zou doen om het beslag tegen te houden. Gezien alle eerdere gebeurtenissen, waaronder ook pogingen van verzoekster om tot een minnelijke schikking te komen, was het voor het LBIO lastig om een inschatting te maken van de beoordeling door de rechter van de zaak. Haar ex-echtgenoot had een overzicht van al zijn lasten overlegd. Hieruit bleek dat hij zo'n laag netto-inkomen had dat op grond van de berekende beslagvrije voet geen ruimte overbleef om beslag op zijn loon te leggen, zo liet het LBIO haar per brief van 14 juli 2011 weten. Het LBIO was niet op de hoogte van andere inkomsten van haar ex-echtgenoot en kon daar dus ook geen rekening mee

houden. Daarover is ook telefonisch met haar ex-echtgenoot gesproken, en deze heeft het bestaan van andere inkomsten ontkend. Helaas is er geen telefoonnotitie van dat gesprek gemaakt. Vervolgens heeft het LBIO niet zelf gezocht naar andere verhaalsmogelijkheden; gezien de korte termijn na de overname van de inning is het daarvan niet gekomen.

Daarnaast lag dat ook niet voor de hand in verband met de diverse correspondentie tussen alle partijen en de beslissing om op te schorten. Uit de brief van het UWV van 8 april 2011 over de hoogte van de WW-uitkering is het LBIO niet gebleken dat haar ex-echtgenoot nog andere inkomsten had.

10. In antwoord op vragen van de Nationale ombudsman heeft het LBIO nog laten weten dat de afgeronde strafzaak tussen verzoekster en haar ex-echtgenoot geen invloed heeft gehad op het besluit om het loonbeslag op te heffen. Wel heeft het LBIO uit het hele dossier opgemaakt dat dit invloed heeft gehad op de hele situatie tussen haar ex-echtgenoot en verzoekster. Wat ook meespeelde was dat verzoekster heeft laten weten bereid te zijn om over een minnelijke schikking te praten, blijktens een e-mail van verzoekster aan haar ex-echtgenoot van 22 juni 2011. In reactie op de vraag welke factor doorslaggevend is geweest in de beslissing om de inning op te schorten, heeft het LBIO onder meer laten weten dat alle factoren daarbij een rol hebben gespeeld en dat het lastig is aan te geven welke daarvan de doorslag heeft gegeven.

#### Informatie uit het dossier

11. Op het formulier waarmee verzoekster om de overname van de inning heeft verzocht, datum binnenkomst bij het LBIO daarvan is 31 maart 2011, heeft zij aangegeven dat haar ex-echtgenoot al zijn inkomsten op de rekening van zijn vriendin laat storten en op papier zijn auto aan haar heeft verkocht.

12. In het dossier zit een brief van het UWV, daterend van 8 april 2011, waarin aan haar ex-echtgenoot van verzoekster wordt aangegeven hoe hoog zijn WW-uitkering zal zijn omdat hij werkloos is geraakt. Daarin wordt ook aangegeven dat hij daarnaast nog een baan bij een sportschool heeft.

13. Tot aan het moment dat er daadwerkelijk loonbeslag is gelegd heeft er veelvuldig contact plaatsgevonden tussen het LBIO en haar ex-echtgenoot en tussen het LBIO en verzoekster. Zo heeft haar ex-echtgenoot onder meer aangegeven in hoger beroep te zijn gegaan en het LBIO om die reden verzocht de inning op te schorten, waar verzoekster desgevraagd niet mee akkoord ging. Verzoekster heeft het LBIO onder meer gevraagd om actie te ondernemen en haar niet meer te vragen of zij wilde opschorten. Daarnaast heeft haar ex-echtgenoot op enig moment aangegeven dat er mogelijk betalingsafspraken tussen hem en verzoekster gemaakt gingen worden omdat zij vorderingen over en weer op elkaar zouden hebben. Verzoekster heeft het LBIO daarover op 9 juni 2011 telefonisch laten weten dat het wel zo was dat de advocaat van haar ex-echtgenoot haar een voorstel had gedaan, maar dat het er eigenlijk op neer zou komen dat zij haar ex-echtgenoot een

voorstel moest doen. Zij vond het niet erg als zij het onderling eens konden worden, maar wilde dan wel dat haar ex-echtgenoot het voorstel deed. Verzoekster wilde om die reden dat het LBIO zich met de zaak bleef bemoeien.

14. In het beroepsschrift partneralimentatie staat een gebeurtenis beschreven waaruit blijkt dat haar ex-echtgenoot van verzoekster (ook) werkzaam is als sportinstructeur. Dit beroepsschrift dateert van 15 juni 2011.

15. In de e-mail van 22 juni 2011 van verzoekster aan de advocaat van haar ex-echtgenoot, waar het LBIO in de reactie naar verwijst, staan de volgende passages met betrekking tot de bereidheid tot het praten over een minnelijke regeling: "Ik heb naar het voorstel gekeken en wil er graag als volgt op reageren: ik wil graag streven naar een oplossing, maar zie in het voorstel, zoals het er nu ligt, nog te grote verschillen". En even verderop "Zoals eerder opgemerkt wil ik graag streven naar een oplossing maar heb met uw voorstel mijn twijfels of dit wederzijds is. Ik bied u nogmaals de kans om met een serieus voorstel te komen, en ben daarna bereid om samen met mijn advocaat met u en de heer (...) om tafel te gaan. Ik wil echter wel benadrukken dat het voorstel wel benadrukken dat het voorste wel gebaseerd moet zijn op het feit dat de heer (...) de betalende partij zal zijn."

16. In het dossier zit een telefoonnotitie van 8 juli 2011 van een gesprek tussen het LBIO en verzoekster. Zij heeft toen onder meer aangegeven dat zij het idee heeft dat haar ex-echtgenoot met ingang van 1 april 2011 ontslag heeft genomen en meteen via een nieuwe constructie is aangenomen om zo lager op de loonlijst te komen. Het LBIO heeft in die telefoonnotitie de aantekening gemaakt dat die stelling van haar lijkt te kloppen nu op salarisstroken van april-juni 2011 staat dat hij een salaris heeft van € 2500, maar uit de staatjes erboven blijkt dat haar ex-echtgenoot een maandsalaris heeft van € 3125 en een jaarsalaris van € 58.816. Ook heeft verzoekster aangegeven dat zij niet op het voorstel van de advocaat van haar ex-echtgenoot is ingegaan en hem dit ook heeft laten weten. Tot slot gaf zij aan dat haar ex-echtgenoot inkomsten uit een datingsite had, het LBIO heeft daarbij de aantekening gemaakt dat er mogelijk een relatie is tussen het jaarinkomen van € 58.816 op de salarisstroken en de inkomsten uit de datingsite.

17. Er zitten loonstroken van april, mei en juni 2011 in het dossier. Die bevestigen bovenstaande bedragen. Daarnaast blijkt daaruit dat haar ex-echtgenoot parttime werkt, 80%.

18. In het dossier zit correspondentie per e-mail tussen haar ex-echtgenoot en het LBIO. Haar ex-echtgenoot laat het LBIO op 8 of 10 juli 2011 onder meer weten de eerdere opmerking van het LBIO, dat het LBIO bij een eerdere overname van de inning, in 2010, een discutabele rol heeft gespeeld in onrechtmatige executoriale incasso- en beslagmaatregelen, correct te vinden.

19. Op 12 juli 2011 heeft het LBIO de werkgever van haar ex-echtgenoot per brief laten weten dat het loonbeslag tot nader order kon worden opgeheven omdat er een verzoekschriftprocedure liep bij de rechtbank en haar ex-echtgenoot hoger beroep had ingesteld waardoor het alimentatiebedrag mogelijk werd bijgesteld.

20. In het dossier zit een e-mail van verzoekster, van 17 juli 2011, waarin zij het LBIO laat weten dat haar ex-echtgenoot zijn andere werkzaamheden verzweeeg. Zo zou hij werken bij een sportschool, eigenaar zijn van een webhosting en een sexsite hebben. In de procedure rondom de vaststelling van de alimentatie heeft hij geen aangifte inkomstenbelasting overlegd, waardoor zij geen zicht had op zijn exacte inkomen.

## Beoordeling

21. Na een echtscheiding wordt er regelmatig aan een van beide ex-echtelingen een alimentatieverplichting opgelegd zodat de ander wordt ondersteund in zijn of haar levensonderhoud en in de kosten van verzorging van de eventuele kinderen. Die alimentatieverplichting is een bedrag waar de ontvangstgerechtigde niet zomaar zonder kan en het niet betalen daarvan, om welke reden dan ook, kan tot financiële problemen leiden. Het LBIO kan in die gevallen uitkomst bieden. Het LBIO is namelijk de instantie die namens de ontvangstgerechtigde de alimentatie kan innen. Eén van de vereisten daarvoor is een beschikking waarin de alimentatieverplichting is vastgelegd.

22. Nadat er op een eerder moment bij het LBIO nog onduidelijkheid was ontstaan over de rechtskracht van de door partijen gesloten alimentatieovereenkomst, was verzoekster na de rechterlijke uitspraak van 16 maart 2011 van mening dat niets de inning van de alimentatie door het LBIO nog in de weg kon staan. Het was voor haar dan ook een grote teleurstelling dat dit volgens het LBIO anders bleek te liggen. Het LBIO schortte de inning van de alimentatie om voor haar onbegrijpelijke redenen op. Klachtbehandeling bij het LBIO en vervolgens kort daarna bij de Nationale ombudsman was het gevolg. De vraag die door de Nationale ombudsman moet worden beantwoord is of de beslissing van het LBIO om de inning op te schorten op goede gronden is genomen en zorgvuldig is voorbereid.

23. Het vereiste van goede voorbereiding houdt in dat de overheid alle informatie die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen verzamelt. Dat betekent dat de overheid actief informatie verwerft en deze informatie toetst door middel van wederhoor bij de burger. De beslissing om de inning op te schorten kon het LBIO in dit geval pas nemen op het moment dat het zich op basis van alle relevante feiten en omstandigheden een reëel beeld van de situatie had gevormd en daarna een afweging van alle belangen had gemaakt op basis waarvan uiteindelijk kon worden geconcludeerd dat opschorten de enige juiste beslissing was. De beslissing om op te schorten ging namelijk lijnrecht in tegen de uitspraak van de rechter dat haar ex-echtgenoot gehouden was om direct te voldoen aan de aan hem opgelegde alimentatieverplichting. De vraag is of het LBIO zich voorafgaand aan zijn beslissing voldoende heeft ingespannen om tot een juist beeld van de situatie te

komen.

24. Verzoekster is van mening dat het LBIO zich bij het nemen van die beslissing heeft laten intimideren en voorbij is gegaan aan belangrijke feiten, zoals de rechterlijke beschikking. Het LBIO heeft ter onderbouwing van de reden tot opschorting aangegeven dat zij ervan uit gingen dat de rechter het verzoek van haar ex-echtgenoot zou gaan honoreren. De toelichting waarom zij daarvan uit gingen was beknopt. Het LBIO was niet alleen van mening dat het netto-inkomen van haar ex-echtgenoot op dat moment te laag was om beslag op te leggen, maar het LBIO heeft ook mee laten spelen dat verzoekster in hun ogen de indruk heeft gewekt een minnelijke schikking te willen treffen. Ook het bericht van het UWV heeft een rol in de beslissing gespeeld.

25. Uit het dossier blijkt dat verzoekster vlak voordat de inning werd opgeschort met het LBIO heeft gesproken over de onduidelijkheid van de exacte hoogte van het inkomen van haar ex-echtgenoot, omdat het jaarsalaris van € 58.816 in het geheel niet overeenkomt met het maandsalaris van € 2.500 of € 3.125. In datzelfde gesprek heeft zij ook aangegeven niet op het voorstel tot een schikking te zijn ingegaan. Verzoekster heeft een paar dagen nadat de inning was opgeschort nog andere informatie over mogelijke inkomstenbronnen van haar ex-echtgenoot gegeven, zoals de mogelijke inkomsten een datingsite, waarmee zij haar twijfel over zijn inkomen aan het LBIO kenbaar heeft gemaakt. Ook heeft zij aangegeven dat zijn inkomen voor haar onduidelijk was nu hij nog geen aangifte inkomstenbelasting had overlegd, een document dat over het algemeen noodzakelijk is bij het bepalen van de alimentatieverplichting.

26. Uit het UWV-bericht, waar het LBIO naar verwijst, blijkt verder dat haar ex-echtgenoot een behoorlijke WW-uitkering ontving; zijn dagloon was namelijk hoger dan het maximumdagloon. Daarnaast wordt in de brief ook gesproken over de werkzaamheden van haar ex-echtgenoot bij de sportschool, waarvan het UWV aangaf niet precies te weten hoeveel uren hij daar op dat moment werkzaam was.

27. Uit de e-mail van 22 juni 2011, waar het LBIO naar heeft verwezen, kan de Nationale ombudsman bovendien niet opmaken dat een minnelijke schikking nabij was. Daarin is alleen terug te lezen dat verzoekster een schikking niet direct afwijst, maar een akkoord daarover is nog ver weg. Voorafgaand aan de opschorting was het LBIO dus op de hoogte van het feit dat verzoekster niet akkoord was gegaan met een schikkingsvoorstel.

28. Verder lijkt het LBIO met de beslissing tot opschorten volledig voorbij te zijn gegaan aan het argument van verzoekster dat het verzoekschrift tot nihilstelling van haar ex-echtgenoot betrekking had op een geheel andere periode dan waarover zij de inning van de alimentatie verzocht.

29. Al het voorgaande overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO te snel heeft besloten de inning op te schorten omdat er op dat moment bij het LBIO



voldoende aanwijzingen waren om te twijfelen aan de door haar ex-echtgenoot voorgestelde inkomenssituatie. Er was op dat moment nog teveel onduidelijkheid om inderdaad te kunnen concluderen dat het inkomen van haar ex-echtgenoot ontoereikend was om de inhoudingen te verrichten. Het LBIO had zich dan ook eerst verder moeten inspannen om tot een reëel inzicht in de inkomens- en vermogenspositie van haar ex-echtgenoot te komen waarna het over de uitkomsten daarvan met verzoekster in gesprek had moeten gaan. De Nationale ombudsman vindt dat het LBIO niet heeft voldaan aan het vereiste van goede voorbereiding voorafgaand aan de beslissing tot opschorting van het beslag op zowel het inkomen als het vakantiegeld van haar ex-echtgenoot. Voor verzoekster klemt dit des te meer omdat er op het moment van opschorten al beslag was gelegd, óók op het vakantiegeld van haar ex-echtgenoot, en dat valt doorgaans buiten de beslagvrije voet en had dus mogelijk in zijn geheel aan verzoekster overgemaakt kunnen worden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

## **Conclusie**

De klacht over de onderzochte gedraging over het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer